

2. ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ Β': ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΑ ΜΑΘΗΤΩΝ:

--

ΤΕΚΜΗΡΙΑ - ΠΑΡΑΘΕΜΑΤΑ

Φ.1

EPT AE - Αρχείο / Μουσείο :: www.ert-archives.gr :: 0000005054

Ομάδα νεαρών παιδιών σε ύψωμα πιθανόν στην Ήπειρο. Αγόρια κρατά στα χέρια του πινακίδα η οποία αναγράφει: ΕΔΩ ΕΚΤΕΛΕΣΘΗΣΑΝ 20 ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ.

<http://www.ert-archives.gr/V3/public/main/page-assetview.aspx?tid=5054&autostart=0>

- Να παρατηρήσετε το φύλο των παιδιών, την εμφάνιση, τα ρούχα, τα παπούτσια, τα μαλλιά, την έκφραση και την ταμπέλα στην φωτογραφία.

Πόσο ταιριάζουν στην παιδική ηλικία ;

- Με αφορμή την φωτογραφία αυτή ποιές σκέψεις κάνετε για τη ζωή των παιδιών κατά τη διάρκεια του Πολέμου και της Κατοχής.

Πηγή 1

Έλληνόπουλα

Είμαστ' έλληνόπουλα μ' ἄφοβη καρδιά.
Τ' ἄρματά σας—όπουλα ζώστε, θρέ παιδιά.
Βαρβαρομαζώματα πάτησαν, ἀλλιά,
τὰ ιερά μας χώματα. Βόλι στὰ σκυλιά!
Θὰ τοὺς κυνηγήσουμε σὰν τὰ παγανὰ
τρέχοντας—θυμήσου με—πάνω στὰ βουνά.
Θ' ἀνατείλουν τότενες πάλι—τραλαρὰ
μέρες ὅλοφώτεινες, γέλια καὶ χαρά.
Μήτε στὸ κεφάλι μας θάν' ἀφέντες πλιὰ
κι οὔτε θάχουμε ἄλλη μας ἔγνια ἀπὸ τὴ δουλειά.
Μὲ τραγούδια ἀνείπωτα κράξτε στὸ χωριό,
πῶς δὲν εἶναι τίποτα σὰν τὴ λευτεριά.

Γ. ΚΟΤΖΙΟΥΛΑΣ

Ενα αιθησαύριστο ποίημα του Γιώργου Κοτζιούλα από το αναγνωστικό «Τα Αετόπουλα» για την Γ' και Δ' τάξη («του βουνού»), 1944

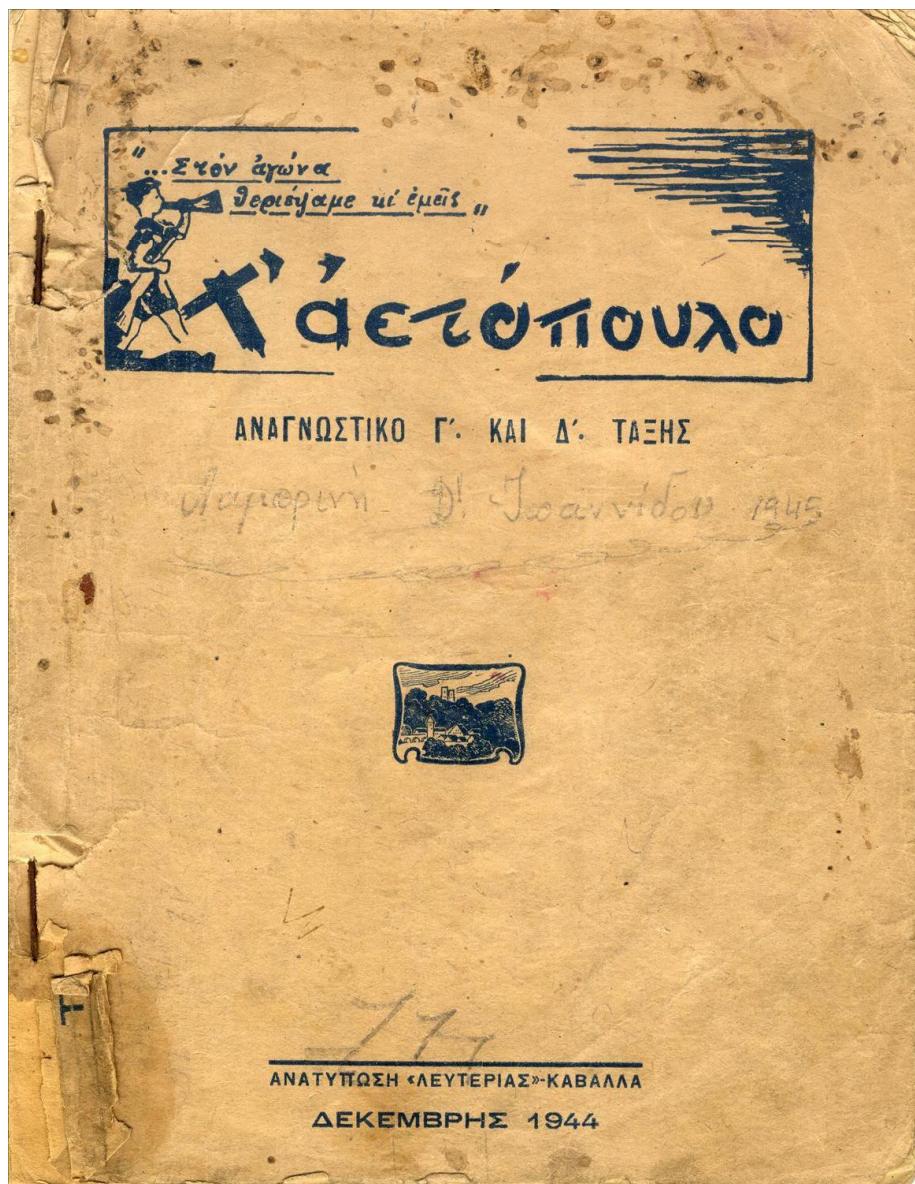
<https://xyzcontagion.wordpress.com/2013/03/19/kotzioulas-ellinopoula/>

- Πόσο ταιριάζουν οι στίχοι με την παιδική ηλικία; Ποιες αντιθέσεις διαπιστώνετε;
➤ Μπρείτε να βρείτε στο διαδίκτυο αντίστοιχες εικόνες παιδικότητας και αντίστασης στη λογοτεχνία; (Π.χ. σε δημοτικά τραγούδια)

«Θ' ανατείλουν τότενες πάλι – **τραλαρά**
Μέρες ολοφώτεινες, **γέλια καὶ χαρά**»

- &
Οι λέξεις «**άρματα**», «**βόλι στα σκυλιά**»

Σ.1

γράφουμε τὴν ἐφημερίδα τοῦ τοίχου. Στὴ μέση ἔχουμε ἔνα μεγάλο τραπέζι γιὰ τὶς συνεδριάσεις

Σήμερα εἶναι ἡ πρώτη συγκέντρωση στὴ φωλιά "Ολοι εἴ- μαστε παρόντες. Εἴχαμε καθήσει γύρω γύρω καθαροὶ καὶ χα- ρούμενοί. Θὰ μᾶς μιλούσε ὁ Ἀετόπουλας μας, καὶ ξέρουμε πῶς μᾶς λέει ώραῖα πράματα

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΕΤΟΠΟΥΛΩΝ

—Σήμερα θὰ σᾶς πῶ—όπουλα τὴν ἴστορία μας.

· Απὸ χιλιάδες χρόνια ἔδω στὴν Ἑλλάδα ἦταν Ἀετόπουλα Δηλαδή ἦταν παιδιά ποὺ ἀγάπησαν τὴν Πατρίδα τους καὶ ἔδω- καν τὴ ζωή τους γιὰ τὴ λευτεριά τῆς

Τὰ Σπαρτιατόπουλα ἄλλο δὲν ἔκαναν στὴ ζωή τους, παρὰ νὰ πολεμοῦν ἀπὸ μικρὰ γιὰ τὴ λευτεριά τῆς Σπάρτης.

· Ο Δέξιππος, τῆς Ἀθήνας τὸ βλαστάρι, 17 χρόνων, ἔδωκε τὴ ζωή του γιὰ τὴν τιμὴ τῆς Πατρίδας του.

Οἱ Σουλιώτοπούλες πολεμοῦσαν πλάγι στούς γονεῖς τους. Κι ὁ Φῶτος, ὁ γιός τοῦ Τζαβέλλα, ὅταν τὸν κάλεσε μπρός του ὁ αἵμοβόρος Βελῆς καὶ τοῦ εἶπε :

—Θὰ σὲ ψήσω ζωντανό, ἂν δὲν ἀρνηθεῖς τὴν πατρίδα σου.

· Ο Φῶτος ἀπάντησε :

—Πολὺ καλά θὰ κάνεις. Γιατὶ κι ὁ πατέρας μου τὸ ἵδιο θὰ κάνει σὲ σένα, στὸν πατέρα σου, στὰ ἀδέρφια σου, καὶ σ' ὅ- λους τοὺς συγγενεῖς σου, ἂν πέσετε στὰ χέρια του!

Καὶ πάντο τὰ Ἑλληνόπουλα σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς ζοῦσαν μὲ τὸ φλογερὸ ἔρωτα τῆς Πατρίδας.

Αὕτη εἶναι ἡ ἴστορία τῶν Ἀετόπουλων.

—Μιὰ ἐποχὴ μονάχα μουντζούρωσε αὐτὴ τὴ λαμπρὴ ἴστο- ρία τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδας.

· Η 4η Αύγούστου, ὁ Μεταξᾶς μὲ τὴν ΕΟΝ

· Ο Μεταξᾶς, ὁ πρῶτος φασίστας τῆς χώρας, κατάλαβε πῶς μόνο ἄμα ξεπλανέψει τὰ παιδιά καὶ τὰ πάρει μὲ τὸ μέρος του, μόνο τότε θὰ μποροῦσε νὰ πετύχει τὰ δολερὰ σχέδιά του.

· "Αρχισε λοιπὸν νὰ λέει ψέματα στὰ παιδιά, τὰ ἔβαζε σιγά σιγὰ στὸν κακὸ δρόμο, πιστεύοντας πῶς ἔτσι θὰ τὰ κάνει πρό- δοτες τοῦ λαοῦ τους.

Κι ὁ Βασιλῆς πάραδωσε τὰ παιδιά τοῦ λαοῦ στὰ χέρια τοῦ μαύρου διχτάτορα.

Τὰ περισσότερα παιδιά μπῆκαν στὴ Νεολαία μὲ τὴ βία Λίγα πήγαν μὲ τὴ θελησή τους.

Ποιός δὲ θυμάται τὰ χάλια τῶν παιδιῶν;

Πεινασμένα, γυμνά, χωρὶς σχολεῖο, χωρὶς φάρμακα, χωρὶς

βιβλία. "Επρεπε γιὰ νὰ πάρουν ἀξιώματα νὰ προδώσουν τὸν πατέρα τους, τὴ μάνα τους, τοὺς δασκάλους τους. "Οσα δὲν τὸ ἔκαναν τὰ ἔστελναν στὶς φυλακές, στὶς ἔξορίες, στὰ βασανιστήρια.

Τότε ὅλα τὰ παιδιά ἔνιωσαν τὴ βαριὰ φασιστικὴ σκλαβιὰ Καὶ ζητοῦσαν μὲ ποιὸ τρόπο νὰ τὴν πετάξουν ἀπὸ πάνω τους.

Μὰ τὸ κακὸ προχώρησε. Βασιλῆς καὶ Μεταξῆς μᾶς παράδωσαν στοὺς Καταχτητές Πρῶτα στοὺς Ἰτσλούς κι' ἔπειτα στοὺς Γερμανούς καὶ Βουλγάρους.

—Τότε πιὰ τὰ Ἑλληνόπουλα βρῆκαν τὸ δρόμο νὰ λυτρώθοιν. Εἶδαν, πῶς γιὰ νὰ χτυπήσουν τὸν Καταχτητὴ καὶ τοὺς Φασίστες πρέπει νὰ ἐνωθοῦν. Μὲ τὴν ἔνωση θὰ πετύχαιναν ἐκεῖνο ποὺ καθένας σὰν ἀτομο ἐπιθυμοῦσε, μὰ δὲν τὸ κοτάφερνε.

Κατάλαβαν, πῶς μόνο μιὰ γερὴ ὀργάνωση θὰ πετύχει τὴ λευτεριά. "Ετοι γεννήθηκε ἡ ΕΠΟΝ καὶ μέσα στὴν ΕΠΟΝ τὸ παιδικὸ κίνημα, τὸ κίνημα τῶν Ἀετόπουλων.

Τώρα ὅλα μαζὶ τὰ Ἑλληνόπουλα ζητοῦμε νὰ ἔξασφαλίσουμε τὰ δικαιώματά μας:

Νὰ μὴν πεθάνουμε ἀπὸ τὴν πεῖνα, νὰ μὴν εῖμαστε γυμνά, νὰ ἔχουμε ἀνοιχτὰ τὰ σχολεῖα, νὰ ἔχουμε συσσίτια, νὰ ἔχουμε φάρμακα, νὰ ἔχουμε ψυχαγωγία.

Μὰ γιὰ νὰ γίνουν ὅλα αὐτά, πρέπει πρῶτα πρῶτα ν' ἀγωνιστοῦμε μαζὶ μὲ τοὺς μεγάλους νὰ διώξουμε τοὺς Γερμανούς καὶ νὰ καθαρίσουμε τὴ χώρα μας ἀπὸ τὸ Φασισμό.

Χειροκροτήσαμε τὸν Ἀετόπουλα μας ὅλοι καὶ μὲ βροντερὴ φωνὴ φωνάξαμε:

Ζήτω ὁ μικρὸς ἀντάρτικος στρατός μας! Ζήτω τ' ἀετόπουλα!

Θάνατος στὸ Φασισμό! λευτεριὰ στὸ Λαό!

Τ' ΑΕΤΟΠΟΥΛΑ

"Ἐχουμε τὰ φτερὰ τ' ἀϊτοῦ
τοῦ λιονταριοῦ τὴ χάρη
τὴ γρηγοράδα τ' ἀλαφιοῦ
καὶ τὴν δρμὴ τοῦ Ἄρη.

Ζήτω τ' ἀετόπουλα,—οπλα,—οπλα
Ζήτω τ' ἀετόπουλα, γειὰ χαρά.

Τοὺς φασίστες διώχγουμε,—οπλα,—οπλα
λευτεριὰ ἥ καρδούλα μας λαχταρᾶ.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΕΝΑ ΣΩΣΤΟ ΑΕΤΟΠΟΥΛΟ

Σήμερα κάναμε άπολογισμό της δουλειᾶς μας. Κι' είμαστε όλοι εύχαριστημένοι. Οι δουλειές μας ήταν καὶ εἶναι πολλές καὶ δύσκολες. "Ομως τίς καταφέραμε καλά. Καὶ μάλιστα στίς πιὸ δύσκολες πήγαμε καλύτερα, γιατὶ προσέξαμε πολύ.

Τώρα πιὰ δὲ μᾶς τρομάζει τίποτα. Σὰν τὰ Σουλιωτόπουλα κι ἐμεῖς ζητοῦμε δπλα. Βλέπουμε, δτι όλοι μᾶς ἐμπιστεύονται καὶ βάζουμε τὰ δυνατά μας, νὰ βγοῦμε ἀσπροπρόσωποι.

1. Βοηθοῦμε, δσο μᾶς εἶναι δυνατό, μαζὶ μὲ τὴν ΕΠΟΝ, τὶς δργανώσεις τῶν μεγάλων καὶ προπάντων τὸν ΕΛΑΣ. Γινόμαστε σύνδεσμοι, πηγαίνουμε κι ἐρχόμαστε μὲ σημειώματα, δινουμε τὶς παραγγελίες, δηγοῦμε ζῶα, συνοδεύουμε συναγωνιστές. Παρακολουθοῦμε τὶς κινήσεις τῶν Γερμανῶν, κι οἱ πληροφορίες μας εἶναι πολύτιμες στὸν ΕΛΑΣ. Καὶ βάρδιες ἀκόμα φυλάξαμε καὶ προχθὲς εἰδοποιήσαμε μιὰν πρότυπη ἐπονίτικη ὁμάδα γιὰ κάτι μοτοσυκλέτες γερμανικές.

2. Μέσα στὸ χωριὸ παρακολουθοῦμε τοὺς προδότες. Σώσαμε ὡς τώρα 20 ἐπονίτες ἀπὸ βέβαιο θάνατο. Οἱ Γερμανοράληδες εἶχαν ἀποφασίσει νὰ τοὺς σκοτώσουν. Τοὺς εἰδοποιήσαμε κι ἔφυγαν.

3. Κάναμε χορωδία, παίζουμε σκέτς, πατριωτικά δραματάκια, ἀπαγγέλλουμε ἡρωϊκά ποιήματα Πηγαίνουμε στοὺς ἀντάρτες καὶ τοὺς διασκεδάζουμε κάθε Κυριακὴ ἀπόγευμα. Πηγαίνουμε καὶ στὰ ἀναρρωτήρια συχνά.

Τὶς ^{***}διες γιορτές δργανώνουμε καὶ μέσα στὸ χωριό.

"Ομως σήμερα δ' Ἀετόπουλάς μας εἶναι πιὸ ἀπαιτητικός.

—Γιὰ νὰ είμαστε σωστὰ Ἀετόπουλα, μᾶς λέει, πρέπει νὰ κάνουμε κι ἄλλες ἀκόμα ύπηρεσίες.

4 Τὰ μεγάλα, ἀδέρφια μας λείπουν ἀπ' τὸ χωριό. Εἶναι ἀντάρτες. Οἱ μητέρες μας ἔχουν δλες τὶς δουλειές τὶς σπιτικὲς καὶ τὶς ἔξωτερικὲς στὸ κεφάλι τους. Πρέπει λοιπὸν ἐμεῖς νὰ τὶς βοηθήσουμε νὰ ξεκουραστοῦν. Θά ζητήσουμε ν' ἀνοίξει «πατδικός σταθμός», γιὰ νὰ μένουν τὰ μικρά ἀδέρφια μας δλη τὴν ἡμέρα ἔκει ήσυχα καὶ περιποιημένα. "Ετσι δὲ θὰ εἶναι ἀφησμένα στὸ δρόμο, κι οἱ μητέρες μας θὰ εἶναι ήσυχες.

5. Θά κάνουμε κινητοποιήσεις, γιὰ νὰ πετύχουμε συσσίτιο γιὰ δλα τὰ παιδιά, ροῦχα, παπούτσια καὶ φάρμακα. Θά ζητήσουμε νὰ πάψει ἡ τρομοκρατία καὶ ν' ἀνοίξουν τὰ σχολεῖα.

Σᾶς εἶπα γιὰ τὰ 1500 Ἀετόπουλα ποὺ κατέβηκαν μέσα στὸ Ἀγρίνι καὶ πήραν ἀπὸ τὸ Νομάρχη καὶ τοὺς Γερμανοὺς μουρουνόλαδο, γάλα, σοῦπες κι ἄλλα τρόφιμα γιὰ τὰ ἄρρωστα παιδιά, ἀκόμα καὶ σαπούνι.

Σ.5

13

‘Αετόπουλα ήταν τὰ παιδιά τῶν ‘Αθηνῶν ποὺ μπήκαν στὸ Υπουργεῖο τῆς παιδείας καὶ ζήτησαν ν’ ἀνοίξουν τὰ σχολεῖα καὶ τὰ μαθητικά συσσίτια καὶ τὸ πέτυχαν.

‘Αετόπουλες κατέβηκαν ἀπὸ, ὅλα τὰ δρομάκια καὶ τὶς συνοικίες τῶν ‘Αθηνῶν καὶ ζήτησαν μαζὶ μὲ δόλους τοὺς ἄλλους νὰ μὴν ἐπιστρατευτοῦν τὰ μεγάλα τους ἀδέρφια γιὰ λογαριασμὸ τῶν Γερμανῶν. Νὰ μὴν πατήσουν Βούλγαροι τὰ ἄγια χώματα τῆς Πατρίδας μας. “Ετοι σταμάτησε ἡ ἐπιστράτευση καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν Βουλγάρων.

‘Αετόπουλο ήταν ὁ Τέλης, ποὺ ἔγραψε μὲ κατακόκκινο χρῶμα στὴν πόρτα τοῦ γερμανικοῦ καταύλισμοῦ «θάνατος στοὺς Γερμανούς»!

‘Αετόπουλες σηκώνονται τὴν νύχτα καὶ μοιράζουν προκηρύξεις στὴ γειτονιὰ καὶ τὶς ρίχνουν κάτω ἀπὸ τὶς πόρτες.

6. Θὰ φροντίσουμε ἐμεῖς νὰ καλλιεργήσουμε, νὰ σπείρουμε, νὰ θερίσουμε—κατὰ τὴν ἐποχή—τὰ χωράφια τῶν ἀνταρτῶν.

7. Καὶ θὰ ὁμορφύνουμε καὶ θὰ στολίσουμε τὸ χωριό ἐμεῖς. Θὰ φροντίσουμε γιὰ τὴν καθαριότητά του, τοὺς δρόμους του, τὶς βρύσες του, τὰ ἀποχωρητήρια του. “Ετοι θὰ ἔξασφαλίσουμε τὴν ύγεια καὶ τὴ χάρα στὸ χωριό.

—Πρέπει, εἶπε ὁ ‘Αετός, νὰ κάνουμε σωστὰ ὅλα μας τὰ καθήκοντα, γιὰ νὰ εἴμαστε ἀληθινὰ ‘Αετόπουλα. “Ολοὶ μαζὶ μὲ τοὺς ΕΠΟΝΙΤΕΣ καὶ τοὺς ΕΛΑΣΙΤΕΣ νὰ διώξουμε τοὺς Γερμανούς, νὰ διώξουμε τὸ φασισμὸ καὶ νὰ γίνουμε ἀφέντες τοῦ σπιτιοῦ μας.

Τὸν ‘Αετό μας τὸν ἀκοῦμε πάντα μὲ ἀγάπη, γιατὶ μᾶς λέει ώραία λόγια. “Ομως καὶ γιατὶ κεῖνα ποὺ μᾶς διδάσκει τὰ κάνει πρῶτα αὐτός, Εἶναι τὸ παράδειγμά μας. ‘Ο ‘Αετός μας εἶναι τὸ πρῶτο ‘Αετόπουλο μέσα στὰ ‘Αετόπουλα.

ΑΝΤΑΡΤΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

‘Ηταν βραδάκι κιή πλατεία τοῦ χωριοῦ γέμισε ἀπὸ ἀντάρτες. Εἶχαν μετακίνηση, εἶπαν, καὶ δὰ ἔμεναν ἀπόψε στὸ χωριό. “Ολα τὰ ἀετόπουλα μαζευτήκαμε γύρω τους.

‘Ο ‘Αετός μας παρουσιάστηκε, χαιρέτισε μὲ τὸ χαιρετισμὸ τῶν ‘Αετόπουλων καὶ τοὺς εἶπε, ὅτι μπαίνουμε στὴν ύπηρεσία τους γιὰ ἀπόψε.

<http://62.103.28.111/neolaia/rec.asp?id=72413&nofoto=0>

Η ελληνική νεολαία στις συλλογές του ΑΣΚΙ. Αναγνωστικό «Τα Αετόπουλα»

(Φ.2-6)

1. Ερωτήσεις

- Τι ήταν τα «Αετόπουλα»; Ποιες ήταν οι υποχρεώσεις τους;
- Γιατί κατά τη γνώμη σας ονομάστηκε έτοι το Αναγνωστικό της Γ' και Δ' Δημοτικού στην εκπαίδευση «του Βουνού»⁵;
- Ποιοι λόγοι οδήγησαν σύμφωνα με την παραπάνω πρωτογενή πηγή στην ίδρυσή τους;
- Μπορείτε να κατηγοριοποιήσετε τους τομείς των αρμοδιοτήτων των «Αετόπουλων»
- Σε ποιες προγενέστερες ιστορικές συγκυρίες γίνεται αναφορά και με ποιο σκοπό κατά τη γνώμη σας;
- Ποιους ρηματικούς χρόνους και εγκλίσεις χρησιμοποιεί το κείμενο; Γιατί, τι θέλει να πετύχει;
- Που στοχεύει κατά τη γνώμη σας το κείμενο του Αναγνωστικού: στη λογική, ή στο συναίσθημα και ποιους τρόπους πειθούς χρησιμοποιεί;
- Να εξετάσετε τη γλώσσα του αποσπάσματος: υπάρχουν στοιχεία που μαρτυρούν ιδεολογική φόρτιση;
 - **Πηγή 2**

Στόν Τάφο του Επονίτη - Ανδρέας Νικολαΐδης (Ποίηση Ν.Καββαδία)
<https://www.youtube.com/watch?v=3bJYevj4B0w>,

Στὸν τάφο τοῦ Ἐπονίτη,

Πολιτικό ποίημα του Νίκου Καββαδία

Ἐπέταξα τὴ σάκα μου καὶ τρέχω μὲ τουφέκια

Μικρούλης φαίνομαι Ἅδερφέ, τὸ μάτι δὲν μὲ πιάνει.

Στὴ μάχῃ ὅμως κουβάλησα χιλιάδες τὰ φουσέκια
κι ἀκόμα μ' εἴδαν Γερμανοὺντα στρώνω στὸ ρουμάνι.

Στὴ γειτονιὰ μὲ ξέχασε τὸ τόπι, τὸ ξυλίκι.

Καὶ μοναχὰ ποὺ πέρναγα μὲ τὸ χωνὶ στὸ στόμα.

Παιδί! Μὰ μὲ λογάριασαν οἱ λυσσασμένοι λύκοι.

Τεράστιο τὸ κουράγιο μου. Καὶ ποὺ νὰ δεῖς ἀκόμα.

Μία μέρα μᾶς μπλοκάρανε. Δυὸς ἐμεῖς καὶ αὐτοὶ σαράντα.

Σφαίρα τὴ βρῆκε τὴν καρδιὰ πού 'μοιαζε μὲ γρανίτη.

Σὲ μία γωνιὰ μὲ θάψανε χωρὶς ἀνθούς, μὰ πάντα

Σὰ ρόδο θὰ μοσκοβολάει ὁ τάφος τοῦ Ἐπονίτη.

⁵ Θα πρέπει τα παιδιά να έχουν γνώση για την Κυβέρνηση του Βουνού (ΠΕΕΑ-Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης) και το πείραμα της Ελεύθερης Ελλάδας.

"

Δεν το θέλω. Σκότωσες τον μπαμπά μου!"

"YOU KILLED MY DADDY" του Φ. Δημητριάδη,

http://sendec.blogspot.gr/2009/10/blog-post_28.html

- Ποια σημεία στο ποίημα και στο σκίτσο που βλέπετε σας συγκινούν περισσότερο; Γιατί;
- Ποιες αντιθέσεις εντοπίζετε στο ποίημα «Στὸν τάφο τοῦ Επονίτη»; Πως συνδέονται με την έννοια της παιδικότητας και της εμπόλεμης κατάστασης; Ποιο αισθητικό αποτέλεσμα προσδίδουν στο ποίημα;
- Βρείτε λέξεις ή φράσεις που προσδιορίζουν τον κατακτητή και τον Επονίτη. Ποια παιδικά παιχνίδια δρόμου αναφέρονται στο ποίημα; Βρείτε σχετικές πληροφορίες στο διαδίκτυο.
- Να περιγράψετε το παραπάνω σκίτσο και να συζητήσετε στην τάξη σας. Πως σχολιάζετε την αντίδραση του παιδιού;
- Εσείς τι θα κάνατε στη θέση του;

Να δείτε σκηνές από την ταινία «Ξυπόλητο Τάγμα» του Γκρεγκ Τάλας⁶:

- <https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=9&cad=rja&uac=t=8&ved=0CD0QFjAlahUKEwjohebV1brHAhVLVxoKHTHhC6o&url=http%3A%2F%2Ftvxs.gr%2Fwebtv%2Ftainies%2Fksypolyto-tagma&ei=rlvXVej2NsuuabHCr9AK&usg=AFQjCNF6fmq2vhEPbTQn8mfUfTf4gTNeKw&sig2=pquRQ-ANrxPHnd37M-wXcQ>,
- <http://www.tainiothiki.gr/v2/filmography/view/3/2536>,
- <https://www.youtube.com/watch?v=k9mVaP7MGq4> (ολόκληρη η ταινία),
- <https://www.youtube.com/watch?v=8p1iaLg88jM> (απόσπασμα 9:45').]

Επίσης, να περιηγηθείτε στις ιστοσελίδες:

- <http://wwk.kathimerini.gr/kath/7days/1999/04/25041999.pdf>: Αφιέρωμα «Η Αθήνα της Κατοχής», 25/4/1999. Σελ. 2-7.
- <https://www.youtube.com/watch?v=-hSwIndXV7k> Οι σαλταδόροι της Κατοχής και τα τραγούδια τους.

2. Ερωτήσεις – Δραστηριότητες

- ⇒ Με ποιους τρόπους τα παιδιά συμμετείχαν στην αντίσταση κατά των κατακτητών;
- ⇒ Να δημιουργήσε φανταστικούς **διαλόγους** ανάμεσα σε παιδιά της Κατοχής με θέμα την αντιστασιακή τους δράση στο βουνό ή ενταγμένη στην καθημερινότητά της πόλης.
- ⇒ Μπορείτε να προβείτε σε **δραματοποίησή** τους στην τάξη ή να τους **ηχογραφήσετε** με το εργαλείο screenr, ή σε αρχείο mp3.
- ⇒ Δημιουργήστε μια δική σας ιστορία σχετικά με την **επιβίωση** στην Κατοχική Αθήνα σε μορφή **κόμικ** με 6 τετράγωνα, αξιοποιώντας το [comicstripgenerator](http://comicstripgenerator.com) ή άλλο εργαλείο web.
- ⇒ Όλα τα παραπάνω να τα αναρτήσετε στον κοινό πίνακα [linoit](#), με αυτοκόλλητο γκρι χρώματος. (Αντιστοίχως, μπορείτε να αναρτήσετε τις εργασίες σας στην ιστοσελίδα, ιστολόγιο, wiki της τάξης σας).

⁶Για τα βήματα προσέγγισης κινηματογραφικού υλικού βλ.Μαυροσκούφης, Δ., (2005). Αναζητώντας τα ίχνη της Ιστορίας. Ιστοριογραφία, Διδακτική Μεθοδολογία και Ιστορικές Πηγές, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, σ.σ. 137-138.